

Warszawa, dnia 7 kwietnia 2022 r.

Poz. 776

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 7 kwietnia 2022 r.

w sprawie znaków pieniężnych podejrzanych co do autentyczności oraz fałszywych znaków pieniężnych

Na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. z 2022 r. poz. 492 i 655) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa warunki i tryb postępowania przy zatrzymywaniu znaków pieniężnych podejrzanych co do autentyczności oraz postępowania z fałszywymi znakami pieniężnymi.

§ 2. 1. W przypadku przedstawienia u przedsiębiorcy albo innego podmiotu niebędącego osobą fizyczną, zwanego dalej „podmiotem zatrzymującym”, działającego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, krajowego lub zagranicznego znaku pieniężnego (banknotu lub monety) podejrzanego co do autentyczności, osoba działająca z upoważnienia przedsiębiorcy albo podmiotu zatrzymującego jest obowiązana taki znak pieniężny zatrzymać.

2. W przypadku gdy zatrzymany znak pieniężny przedstawiła osoba fizyczna we własnym imieniu, w protokole zatrzymania znaku pieniężnego podejrzanego co do autentyczności, zwanego dalej „protokołem zatrzymania”, należy zawrzeć jej imię, nazwisko, adres zamieszkania oraz serię i numer dokumentu tożsamości – o ile dane takie zostały podane przez tę osobę. O prawie przedstawienia danych osobowych i okazaniu dokumentu tożsamości osobę tę należy poinformować, czyniąc o tym wzmiankę w protokole.

3. Protokół zatrzymania podpisuje osoba go sporządzająca. Osoba, o której mowa w ust. 2, może podpisać protokół zatrzymania, o czym należy ją poinformować, czyniąc o tym wzmiankę w protokole.

4. Z zatrzymania sporządza się protokół zatrzymania w trzech egzemplarzach, którego wzór określa załącznik do rozporządzenia.

5. W przypadku przedstawienia znaku pieniężnego podejrzanego co do autentyczności do urzędnika przyjmującego lub wydającego znaki pieniężne z funkcją weryfikacji autentyczności znaków pieniężnych, zapewniającego identyfikację osób wpłacających do niego znaki pieniężne, zatrzymania znaku pieniężnego dokonuje to urządzenie.

6. W przypadku zatrzymania znaku pieniężnego podejrzanego co do autentyczności przez urządzenie, protokół zatrzymania sporządza osoba obsługująca to urządzenie. W protokole zamieszcza się, w miarę możliwości, informacje o osobie, która przedstawiła ten znak do urzędnika.

7. Jeden egzemplarz protokołu zatrzymania wraz z zatrzymanym znakiem pieniężnym przekazuje się niezwłocznie jednostce organizacyjnej Policji właściwej dla miejsca zatrzymania. Drugi egzemplarz protokołu zatrzymania przekazuje się osobie, której zatrzymano znak pieniężny, jako potwierdzenie zatrzymania tego znaku. Trzeci egzemplarz protokołu pozostawia się w dokumentacji podmiotu zatrzymującego, który sporządził protokół zatrzymania.

§ 3. 1. W przypadku ujawnienia u przedsiębiorcy albo podmiotu zatrzymującego działającego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej krajowego lub zagranicznego znaku pieniężnego (banknotu lub monety) podejrzanego co do autentyczności i w razie niemożności ustalenia, przez kogo znak został przedstawiony, osoba działająca w imieniu tego przedsiębiorcy albo podmiotu zatrzymującego zatrzymuje ten znak.

2. Z zatrzymania sporządza się protokół zatrzymania w dwóch egzemplarzach. Protokół zatrzymania podpisuje osoba go sporządzająca.

3. Jeden egzemplarz protokołu zatrzymania wraz z zatrzymanym znakiem pieniężnym przekazuje się niezwłocznie jednostce organizacyjnej Policji właściwej dla miejsca zatrzymania. Drugi egzemplarz protokołu zatrzymania pozostawia się w dokumentacji podmiotu, który sporządził protokół zatrzymania.

§ 4. Po otrzymaniu protokołu zatrzymania jednostka organizacyjna Policji właściwa dla miejsca zatrzymania, działając w trybie art. 308 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 534, 1023 i 2447 oraz z 2022 r. poz. 655), zwanej dalej „kpk”, dokonuje czynności, o których mowa w art. 217 kpk.

§ 5. W przypadku podejrzenia, że zatrzymany znak pieniężny został podrobiony lub przerobiony przez osobę przedstawiającą znak albo że osoba ta wprowadza do obiegu fałszywe znaki pieniężne, przedsiębiorca albo podmiot zatrzymujący niezwłocznie zawiadamia jednostkę organizacyjną Policji właściwą dla miejsca zatrzymania.

§ 6. Policja lub inny uprawniony organ przekazuje zatrzymany znak pieniężny do Narodowego Banku Polskiego, zwanego dalej „NBP”, wraz z postanowieniem wydanym na podstawie art. 193 § 2 kpk oraz z kopią protokołu zatrzymania znaku pieniężnego w celu wykonania ekspertyzy i wydania opinii w przedmiocie autentyczności zatrzymanego znaku pieniężnego.

§ 7. 1. NBP przesyła opinię, o której mowa w § 6, organowi przekazującemu znak pieniężny w celu wykonania ekspertyzy. O treści wydanej opinii NBP zawiadamia Komendę Główną Policji.

2. NBP kasuje fałszywy znak pieniężny poprzez ostemplowanie obu stron banknotu stemplem o treści „falszyfikat” albo „sfalszowany”.

3. Fałszywy znak pieniężny przechowuje się w NBP, skąd może być wydany jedynie na pisemne żądanie:

- 1) właściwego sądu albo prokuratora;
- 2) Policji albo innego uprawnionego organu po uzyskaniu pisemnej zgody właściwego sądu albo prokuratora.

4. W przypadku zagranicznych znaków pieniężnych wydawane są one także na żądanie rządów lub banków emisyjnych krajów będących sygnatariuszami konwencji międzynarodowej o zwalczaniu fałszowania pieniędzy, podpisanej w Genewie dnia 20 kwietnia 1929 r. wraz z protokołem oraz protokołem fakultatywnym, podpisanym tegoż dnia w Genewie, a w przypadku euro – zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1338/2001 z dnia 28 czerwca 2001 r. ustanawiającym środki niezbędne dla ochrony euro przed fałszowaniem (Dz. Urz. UE L 181 z 04.07.2001, str. 6, z późn. zm.).

§ 8. W przypadku ujawnienia nowego typu podrobienia lub przerobienia znaku pieniężnego, NBP niezwłocznie powiadamia o tym Komendę Główną Policji, podając charakterystyczne cechy danego typu fałszyfikatu (klasę fałszerską).

§ 9. 1. Fałszywy znak pieniężny NBP przechowuje do czasu otrzymania odpisu prawomocnego orzeczenia rozstrzygającego w przedmiocie tego znaku.

2. NBP postępuje z fałszywym znakiem pieniężnym zgodnie z sentencją orzeczenia.

3. W przypadku orzeczenia prawomocnym wyrokiem sądu przypadku fałszywego znaku pieniężnego, znak ten niszczy się komisyjnie.

4. Komisję powołuje dyrektor właściwej merytorycznie jednostki organizacyjnej NBP.

5. W skład komisji wyznacza się dwóch przedstawicieli NBP.

6. Zniszczenia znaku pieniężnego dokonuje się z udziałem przedstawiciela Komendy Głównej Policji.

7. Ze zniszczenia fałszywych znaków pieniężnych sporządza się protokół, zwany dalej „protokołem zniszczenia”.

8. W protokole należy odnotować:

- 1) datę zniszczenia;
- 2) skład komisji;
- 3) oznaczenie orzeczeń, na podstawie których dokonywane jest zniszczenie fałszywych znaków pieniężnych;
- 4) dane identyfikujące zniszczone znaki pieniężne, w szczególności wartość nominalną, lata emisji, oznaczenia serii i numeracji;
- 5) liczbę zniszczonych znaków pieniężnych;
- 6) sposób zniszczenia.

9. Protokół zniszczenia podpisują członkowie komisji oraz przedstawiciel Komendy Głównej Policji.

10. Informację o zniszczeniu fałszywego znaku pieniężnego przesyła się sądowi, który wydał orzeczenie o przypadku.

§ 10. NBP zwraca autentyczny znak pieniężny wraz z opinią jednostce organizacyjnej Policji albo innemu uprawnionemu organowi, który go przekazał w celu wykonania ekspertyzy.

§ 11. NBP może wykorzystywać fałszywe znaki pieniężne w celach szkoleniowych lub do testów urzędów i testów badawczych, po uzyskaniu pisemnej zgody właściwego sądu albo prokuratora.

§ 12. Do wykonywania przez NBP ekspertyz znaków pieniężnych, nad którymi prace wszczęto i nie zakończono przed dniem wejściem w życie rozporządzenia, stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą od dnia 6 kwietnia 2022 r.

Minister Sprawiedliwości: *Z. Ziobro*

Załącznik do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości
z dnia 7 kwietnia 2022 r. (poz. 776)

WZÓR

.....
pieczęć podmiotu zatrzymującego

.....
miejsowość

.....
data (rrrr-mm-dd)

Nr rozliczeniowy banku*):

PROTOKÓŁ zatrzymania znaku pieniężnego podejrzanego co do autentyczności

nr

1. Dane osoby/innego podmiotu przedstawiającej(-ego) znaki pieniężne:**)

Imię i nazwisko oraz nazwa, seria i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość, adres zamieszkania / Nazwa podmiotu, siedziba:

Adres:

E-mail:

2. Opis znaków pieniężnych:

Rodzaj znaku pieniężnego***)	Nazwa waluty	Wartość nominalna	Rok emisji	Seria i numer banknotu	Liczba sztuk
banknot/moneta					
banknot/moneta					
banknot/moneta					
banknot/moneta					

3. Przyczyny zatrzymania znaków pieniężnych (cechy budzące podejrzenia co do autentyczności):

.....
.....

4. Osoba fizyczna została poinformowana o możliwości podpisania protokołu: tak/nie

.....
podpis osoby przedstawiającej znaki pieniężne

.....
podpis osoby sporządzającej protokół

W załączeniu ww. znaki pieniężne.

*) Wypełnić w przypadku zatrzymania znaków pieniężnych przez bank.

***) W przypadku przedstawienia znaków pieniężnych przez osobę działającą na rzecz podmiotu, należy oprócz nazwy podmiotu podać dane osobowe tej osoby oraz jej stanowisko służbowe.

****) Niepotrzebne skreślić.